

باسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت راه و شهرسازی

سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای

شماره: ۱۵۴۹۷۹/۷۱

تاریخ: ۱۳۹۴ / ۹ / ۱۴

پیوست:

مدیران کل حمل و نقل و پایانه‌های سراسر کشور

موضوع: ضوابط تهیه، تنظیم و استفاده از برنامه جاده‌ای

سلام علیکم

به استناد اختیارات حاصله از ماده ۲ قانون الزام شرکتها و موسسات ترابری جاده‌ای به استفاده از صورت وضعیت مسافری و برنامه مصوبه سال ۱۳۶۸ و ماده ۸ آیین‌نامه اجرایی تبصره ۱ ماده ۳۱ و ۳۲ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی، به پیوست ضوابط تهیه، تنظیم و استفاده از برنامه جاده‌ای جهت اجرا ابلاغ می‌گردد و با ابلاغ آن بخشنامه شماره ۱۲۴۹۶۲/۷۴/۱ مورخ ۱۳۷۹/۱۲/۱۷ و سایر بخشنامه‌های مغایر ملغی اعلام می‌گردد. شایسته است ضمن نظارت بر اجرای ضوابط صدرالذکر، با متخلفین از مفاد آن بر اساس آیین‌نامه اجرایی فوق‌الذکر رفتار نشود.

داود کشاورزیان

معاون وزیر و رئیس سازمان

رونوشت:

- معاون حمل و نقل برای آگاهی؛
- معاون برنامه‌ریزی برای آگاهی؛
- دفتر حقوقی برای اطلاع و اقدام لازم؛
- دفتر فناوری اطلاعات و ارتباطات برای اطلاع و اقدام لازم؛
- اداره کل امور مالی و منابع برای اطلاع و اقدام لازم؛
- دفتر حمل و نقل کالا برای اطلاع و اقدام لازم؛

- اقدام کننده: آقایان شریفاتیان و فلاح.

ضوابط تهیه، تنظیم و استفاده از بارنامه

بخش اول: تعاریف

سازمان

منظور سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای می‌باشد.

اداره کل استان

منظور ادارات کل حمل و نقل و پایانه‌های سراسر کشور می‌باشد.

بارنامه عمومی

مطابق ماده ۲ قانون الزام شرکت‌ها و موسسات ترابری جاده‌ای به استفاده از صورت وضعیت مسافری و بارنامه، سند کاشف از حقوق مالکیت بوده و طرح آن در دو نوع برای حمل و نقل کالاهای عمومی و حمل و نقل فرآورده‌های نفتی بوده و به صورت تمبردار و یا با الصاق تمبر توسط شرکت حمل و نقل به صورت الکترونیکی صادر می‌گردد.

حواله بارنامه

برگه‌ای است که به موجب ماده ۲ قانون الزام شرکتها و موسسات ترابری جاده‌ای به استفاده از صورت وضعیت مسافری و بارنامه توسط اداره کل استان یا نمایندگی ادارات کل در اختیار شرکتها و یا موسسات حمل و نقل جاده‌ای داخلی کالا یا نمایندگان آن قرار خواهد گرفت.

سیستم مدیریت کنترل بارنامه

نرم‌افزاری است که کلیه عملیات مربوط به حواله بارنامه، جمع‌آوری اطلاعات بارنامه‌های صادره (مصرفی و باطله) و واریزی‌های نقدی شرکتها و موسسات حمل و نقلی کالا، و همچنین محاسبه عوارض قانونی سهم سازمان بر اساس قوانین و مقررات و کنترل‌های لازم در این زمینه و نیز گزارش‌گیری توسط آن صورت می‌پذیرد.

کل کرایه حمل

مجموع مبلغ پیش کرایه و باقی مانده می‌باشد. و عبارت از وجهی است که از طریق توافق بین صاحب کالا و شرکت یا موسسه حمل و نقل دارای پروانه فعالیت از اداره کل استان در حمل یک محموله متناسب با ظرفیت بارگیری وسیله نقلیه باربری مورد عمل قرار می‌گیرد.

مبلغ پیش کرایه

عبارت از وجهی از کل کرایه حمل است که راننده حسب توافق با موسسه یا شرکت حمل و نقل در مبداء حرکت خود دریافت می‌دارد.

باقیمانده کرایه (پس کرایه)

عبارت از وجهی از کل کرایه حمل است که راننده آن را در مقصد دریافت می‌دارد.

کارمزد (کمیسیون)

عبارت از وجهی است که شرکت‌ها و موسسات حمل و نقل کالا بابت صدور بارنامه از مبلغ کل کرایه مندرج در بارنامه از راننده دریافت می‌دارند. درصد کارمزد شرکت‌ها و موسسات حمل و نقل بر اساس بند ۱ مصوبه یکصد و شصت و ششمین جلسه شورای عالی هماهنگی ترابری کشور مورخ ۸۶/۶/۲۹ و اصلاحات بعدی آن تعیین و ابلاغ می‌گردد.

عوارض جابجایی کالا

عوارض ملی است که مطابق قانون اخذ، و از حاصلضرب ۳ درصد در مبلغ کرایه بدست می‌آید.

بخش دوم: مقررات

فصل اول: تهیه بارنامه تمبردار و یا تمبر بارنامه

۱- شرکت‌ها و موسسات حمل و نقل و شعب و دفاتر حوزه استحفاظی هر استان در صورت داشتن پروانه فعالیت و یا مجوز فعالیت معتبر، می‌توانند از اداره کل همان استان درخواست بارنامه تمبردار و یا تمبر بارنامه نمایند.

۲- شرکت‌ها و موسسات حمل و نقل و شعب و دفاتر آنها می‌بایست نسبت به واریز وجه عوارض جابجایی کالای بارنامه‌های مصرفی بر اساس آخرین بخشنامه‌های سازمان اقدام، و اطلاعات فیش واریزی را در سیستم مدیریت کنترل بارنامه ثبت نمایند.

تبصره: مبنای محاسبه بدهی ریالی شرکتها و موسسات بابت بارنامه‌های مصرفی که به شرح بند فوق تسویه نشده است براساس تاریخ تسویه بارنامه‌ها با اداره کل می‌باشد.

۳- تحویل بارنامه جدید منوط به تسویه حداقل ۸۰٪ بارنامه‌های تحویلی (مصرفی و باطله) و تسویه حساب کامل بدهی ریالی قبلی می‌باشد.

۴- تعداد بارنامه و یا تمبرهای بارنامه قابل تحویل به شرکت‌ها و موسسات حمل و نقل توسط سیستم مدیریت کنترل بارنامه تعیین می‌گردد (جهت موارد استفاده محمولات فصلی مانند گندم، تره‌بار نیز پیش‌بینی‌های لازم مد نظر قرار می‌گیرد).

۵- اداره کل استان موظف است با در نظر گرفتن موارد ۱ تا ۴ نسبت به صدور حواله بارنامه برای شرکت اقدام نموده و شرکت از طرف اداره کل استان به بانک مراجعه و بارنامه‌ها را اخذ و سپس ضمن مراجعه مجدد به اداره کل استان شماره بارنامه‌ها در سیستم ثبت گردد. در صورت برقراری ارتباط با بانک مجاز عملیات به صورت الکترونیکی انجام می‌شود.

۶- در استانهایی که توزیع بارنامه به نمایندگان شرکتها و موسسات حمل و نقل (انجمن/کانون/اتحادیه) واگذار شده است به یکی از دو صورت ذیل بایستی اقدام گردد:

الف) ابتدا اداره کل استان نسبت به صدور حواله بارنامه با تعداد مشخص از طریق سیستم مدیریت کنترل بارنامه به بانک مجاز به نام صنوف ذکر شده (براساس فرمت پیوست) اقدام، و سپس این صنوف با رعایت موارد ۱ تا ۴ این ضوابط، شرکتها و موسسات حمل و نقل مجاز را (براساس فرمت پیوست) به همراه یک نسخه از کپی نامه ادارات کل استانی، به بانک جهت دریافت بارنامه معرفی می‌نمایند. شرکتها و موسسات مذکور پس از دریافت بارنامه مجدداً به محل اخذ معرفی نامه (انجمن/کانون/اتحادیه) مراجعه نموده تا نسبت به ثبت سریال اقدام گردد.

باسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت راه و شهرسازی

سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای

شماره:

تاریخ:

ب) ابتدا اداره کل استان نسبت به صدور حواله بارنامه، با تعداد مشخص از طریق سیستم مدیریت کنترل بارنامه به نام صنف برای بانک مجاز اقدام می‌نماید. پس از آن صنف با مراجعه به بانک مجاز نسبت به تحویل بارنامه‌های خام اقدام نموده، و این بارنامه‌ها را در مکان مناسبی از نظر امنیتی ذخیره می‌نماید، و در هنگام مراجعه شرکتها و موسسات تحت پوشش با رعایت موارد ۱ تا ۴ این ضوابط نسبت به تحویل آنها به شرکت اقدام و ثبت سریال می‌نماید.

لازم به ذکر است در هر حالت صدور بارنامه توسط شرکتها و موسسات حمل و نقل منوط به ثبت سریال بارنامه‌های تحویلی در سیستم مدیریت کنترل بارنامه ادارات کل استانی می‌باشد.
۷- نحوه صدور بارنامه توسط دفاتر شرکت حمل و نقل دارای مجوز فعالیت سراسری در سایر استانها به صورت ذیل است:

الف) شرکت درخواست کتبی خود را به انضمام یک نسخه از قرارداد حمل، با ذکر مکان و محل صدور بارنامه، به اداره کل استان صادر کننده مجوز فعالیت سراسری ارائه می‌نماید.

ب) اداره کل استان پس از بررسی و کنترل و تایید مدارک و انعکاس موضوع به اداره کل استانی که شرکت قصد دارد در آن حوزه به فعالیت پردازد، درخواست را از طریق سیستم مدیریت اطلاعات شرکت‌های حمل و نقل به دفتر حمل و نقل کالا منعکس می‌نماید.

پ) پس از موافقت دفتر حمل و نقل کالا، شرایط لازم بصورت سیستمی برای صدور بارنامه در شهرستان مورد تقاضا برای وسایل نقلیه باری ملکی و تحت پوشش، توسط دفتر فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات فراهم شده، و نتیجه به اداره کل استان زیربط جهت واگذاری و تسویه حساب بارنامه منعکس می‌گردد.

۸- هر گونه تهیه بارنامه به صورت غیرمجاز توسط شرکت از قبیل دریافت از سایر شرکتها و ... ممنوع می‌باشد.

فصل دوم: تنظیم بارنامه

شرکت‌ها و مؤسسات حمل و نقل، و شعب و دفاتر فعال حوزه استحفاظی هر استان، مکلف به رعایت موارد ذیل می‌باشند:

۱- مطابق با این ضوابط بارنامه تمبردار و یا تمبرهای بارنامه تهیه و صادر نمایند.

۲- اطلاعات بارنامه‌های صادره را برای سامانه بارنامه برخط ارسال نموده و بعد از صحت سنجی اطلاعات، در صورت صحت اطلاعات کد رهگیری برای آن بارنامه صادر و برای شرکت حمل و نقل

باسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت راه و شهرسازی

سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای

شماره:

تاریخ:

ارسال می‌گردد. متعاقب آن شرکت موظف است از طریق نرم افزار صدور بارنامه، نسبت به چاپ کد رهگیری بر روی بارنامه اقدام نماید.

۳- مشخصات فرستنده، گیرنده، محموله، راننده، وسیله نقلیه باری و سایر موارد بایستی با مفاد مندرج در بارنامه مطابقت داشته، و کلیه اطلاعات مورد نیاز در نسخ بارنامه به طور کامل تکمیل گردد.

۴- نسخ متعدد بارنامه نبایستی بصورت متعارض و متفاوت تکمیل گردد.

۵- از صدور بارنامه بصورت دست‌نویس و از ذکر کرایه در پشت بارنامه خودداری نمایند.

۶- نشانی دقیق محل تخلیه و بارگیری را در بارنامه درج نمایند.

۷- کارمزد اخذ شده از راننده وسیله نقلیه باری، و درج کرایه حمل واقعی در بارنامه مطابق این ضوابط می‌باشد.

۸- هر گونه عوارض قانونی مترتب بر بارنامه از قبیل ۳ درصد عوارض جابجایی کالا، و همچنین هزینه‌های تخلیه و بارگیری و موارد مشابه که پرداخت آن بر عهده صاحب کالا است را در حاشیه پایین و سمت راست بارنامه قید، و از صاحب کالا دریافت دارند.

مثال

اگر کرایه حمل ۱۰ میلیون ریال، و هزینه بارگیری یک میلیون ریال در نظر گرفته شود، نحوه درج اقلام در گوشه سمت راست و پایین بارنامه به شرح زیر می‌باشد:

مبلغ - ریال	شرح
۱۰/۰۰۰/۰۰۰	کرایه
۱/۰۰۰/۰۰۰	هزینه بارگیری
۳۰۰/۰۰۰	سه درصد (۱۰/۰۰۰/۰۰۰ * ۰/۰۳)
۱۱/۳۰۰/۰۰۰	جمع کرایه

فصل سوم: قوانین و مقررات مورد استفاده در صدور بارنامه

۱- شرکت‌ها و موسسات حمل و نقل، و شعب و دفاتر فعال حوزه استحفاظی هر استان، در هنگام صدور بارنامه مکلف به رعایت کلیه ضوابط و دستورالعمل‌های ابلاغی از سوی سازمان می‌باشند، از قبیل:

باسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت راه و شهرسازی

سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای

شماره:

تاریخ:

الف) قانون الزام شرکتها و موسسات ترابری جاده‌ای به استفاده از اوراق صورت وضعیت مسافری و بارنامه.

ب) صورتجلسه یکصد و پنجاه و چهارمین جلسه شورایی عالی هماهنگی ترابری کشور.

ت) صورتجلسه یکصد و شصت و پنجمین جلسه شورایی عالی هماهنگی ترابری کشور.

ث) ضوابط تاسیس و بهره‌برداری از شرکت‌های حمل و نقل.

ج) آیین‌نامه حمل و نقل جاده‌ای مواد خطرناک.

چ) آیین‌نامه نحوه بارگیری، حمل و مهار ایمن بار وسایل نقلیه باری جاده‌ای.

ح) ضوابط و مقررات مربوط به حمل و نقل بار در راه‌های کشور و بخشنامه‌های مرتبط.

خ) رعایت مصوبات و بخشنامه ابلاغی ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز در باب حمل و نقل

دام، تجهیزات پزشکی و کالای دخانی و سایر موارد.

د) رعایت ضوابط و بخشنامه‌های ابلاغی در خصوص مدیر فنی شرکتها و موسسات حمل و نقل.

ذ) آیین‌نامه اجرایی تبصره ۱ ماده ۳۱ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی.

ر) مقررات مربوط به عدم صدور بارنامه برای وسایل نقلیه باری غیرمجاز.

ز) مقررات مرتبط به فعالیت دفاتر نظارت بر حمل و نقل سیمان.

ژ) مقررات مرتبط به نحوه فعالیت سالنهای نوبت دهی و اعلام بار.

س) مقررات مرتبط به وظایف متصدیان حمل و نقل در باب هشتم قانون تجارت.

۲- نسخ بارنامه بایستی به اشخاص دیگر و غیرمجاز واگذار گردد.

۳- بارنامه بایستی برای رانندگان دارای برگ فعالیت و یا کارت هوشمند معتبر صادر گردد.

۴- بارنامه بایستی برای وسیله نقلیه دارای کارت هوشمند ناوگان فاقد ممنوعیت از دریافت

خدمات، صادر گردد.

۵- شرکتها و موسسات حمل و نقل، و شعب و دفاتر فعال حوزه استحفاظی هر استان بایستی از

صدور بارنامه در مکان غیرمجاز خودداری نموده، و در صورت عدم پرداخت کرایه حمل در مقصد

توسط گیرنده کالا به راننده، مکلف به پرداخت کرایه حمل به راننده می‌باشند.

۶- شرکتها مجاز به استفاده از بارنامه حمل و نقل فرآورده‌های نفتی برای حمل کالاهای

عمومی و بارنامه عمومی برای حمل و نقل فرآورده‌های نفتی (مگر با موافقت قبلی سازمان)

نمی‌باشند.

آرم سازمان
وزارت راه و شهر سازی
شماره :
سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای
تاریخ :
اداره کل حمل و نقل و پایانه های استان
پیوست :
شماره حواله:
حواله بارنامه

بانک ملی ایران شعبه

سلام علیکم

بدینوسیله آقای / خانم
فرزند
دارای شماره شناسنامه
صادره از
کد ملی
نماینده تام الاختیار شرکت / موسسه / انجمن
واقع در
جهت دریافت تعداد
نسخه بارنامه تجاری از نوع عمده بار / نفتی در مقابل اخذ وجه معرفی می گردد.

اداره کل حمل و نقل و پایانه های استان

اینجانب	تعداد	بدینوسیله دریافت تعداد	نسخه بارنامه از نوع عمده بار
۱	۱	۱	۱
۲	۲	۲	۲
از شماره	۳	تا شماره ۳	سری ۳
۴	۴	۴	۴
۵	۵	۵	۵

اینجانب از بانک ملی معرفی شده را تأیید و تعهد می نمایم ضمن رعایت کلیه قوانین و مقررات مرتبط با حمل و نقل کالا از بارنامه های دریافتی برای خود و همچنین محمولاتی که توسط شرکت / موسسه حمل و نقل فوق حمل می شود و حق واگذاری بارنامه های مذکور را به اشخاص حقیقی و حقوقی از خود خارج نموده و در ثبوت بعدی منوط به ارائه بارنامه های معرفی تو آمار موجودی و ارائه این حواله می باشد و شرکت / موسسه حمل و نقل موظف است قبل از مصرف بارنامه های دریافتی اطلاعات آن را جهت ثبت در سامانه ارائه نماید.

امضا و مهر شرکت

.....

تاریخ

بدینوسیله تأیید می گردد در تاریخ نسخه بارنامه عمده بار / نفتی با شماره های فوق الذکر به نماینده شرکت /
موسسه تحویل و تسویه دوم این معرفی نامه به اسناد مزبوط در این شعبه الحاق و نسخه اول برای اطلاع اداره کل حمل و نقل و پایانه ها ارسال می گردد.
بانک ملی ایران شعبه

این حواله بدون مهر و امضا اداره کل حمل و نقل و پایانه فاقد اعتبار می باشد.

اعتبار این حواله از تاریخ صدور ده روز می باشد.

آرم سازمان

وزارت راه و شهر سازی

شماره :

سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای

تاریخ :

اداره کل حمل و نقل و پایانه های استان

پیوست :

حواله

شماره حواله :

بانک ملی ایران شعبه

تاریخ صدور :

سلام علیکم

بدینوسیله آقای / خانم

فرزند

دارای شماره شناسنامه

صادره از

کد ملی

نماینده تام الاختیار انجمن صنفی / اتحادیه / کانون با امضا معرفی شده در ذیل به نمایندگی از طرف اداره کل

حمل و نقل و پایانه های این استان جهت معرفی شرکتها/موسسات حمل و نقل تحت پوشش خود و اعلام به آن بانک محترم معرفی می گردد این

انجمن صنفی / اتحادیه / کانون به تعداد نسخه بارنامه تجاری از نوع عمده بار / نفتی مجاز به اعلام به آن بانک می باشد.

سازمان حمل و نقل و پایانه های

استان

نمونه امضا

نمونه مهر

--	--

ملاحظات: این معرفی نامه بدون مهر و امضا اداره کل حمل و نقل و پایانه فاقد اعتبار می باشد.

اعتبار این معرفی نامه از تاریخ صدور ده روز بوده و باید به بانک اعلام گردد.

آرم سازمان

وزارت راه و شهر سازی

شماره :

سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای

تاریخ :

اداره کل حمل و نقل و پایانه های استان

پیوست :

معرفی نامه

شماره حواله:

بانک ملی ایران شعبه

تاریخ صدور:

سلام علیکم

بدینوسیله آقای / خانم

فرزند

دارای شماره شناسنامه

صادره از

کد ملی

نماینده تام الاختیار شرکت / موسسه

واقع در

از حواله شماره

جهت دریافت تعداد

نسخه بارنامه تجاری از نوع عمده بار/تفتی در مقابل اخذ وجه معرفی می گردد.

انجمن صنفی اتحادیه/کانون

اینجانب	بدینوسیله دریافت تعداد	نسخه بارنامه از نوع عمده بار
۱	۱	۱
۲	۲	۲
از شماره ۳	تا شماره ۳	سری ۳
۴	۴	۴
۵	۵	۵

فروارد از بانک ملی معرفی شده را تأیید و تمهید می نمایم ضمن رعایت کلیه قوانین و مقررات مرتبط با حمل و نقل کالا از بارنامه های دریافتی برای بار و حمل محمولاتی که توسط شرکت/موسسه حمل و نقل فوق حمل می شود و حق واگذاری بارنامه های مذکور را به اشخاص حقیقی و حقوقی از خود سلب نموده و در نوبت بعدی متوط به ارائه بارنامه های مصرفی و آمار موجودی و ارائه این حواله می باشد و شرکت / موسسه حمل و نقل موظف است قبل از مصرف بارنامه های دریافتی اطلاعات آن را جهت ثبت در سامانه ارائه نماید.

امضا و مهر شرکت

.....

تاریخ

.....

بدینوسیله تأیید می گردد در تاریخ فوق در تعداد نسخه بارنامه عمده بار/ تفتی با شماره های فوق الذکر به نماینده شرکت / موسسه

تاریخ تحویل و نسخه دوم این معرفی نامه به استناد مربوط در این شعبه الحاق و نسخه اول برای اطلاع اداره کل حمل و نقل و پایانه ها ارسال می گردد.

بانک ملی ایران شعبه

.....

ملاحظات : این حواله بدون مهر و امضا اداره کل حمل و نقل و پایانه فاقد اعتبار می باشد.

اعتبار این حواله از تاریخ صدور ده روز می باشد.